

Gave, Lotterigevinster og lignende. Man faar derved fat paa en Klasse Mennesker, der kunne hjælpe sig selv uden dette Lovforslag, men forbigaar dem, der skulde støttes. Hertil kommer, at disse Folk, som sætte Pris paa at blive dygtige Folk i Landbruget og derfor ofre en Del af deres Ungdomsfortjeneste for at uddanne sig paa Højskoler eller Landbrugsskoler, miste derved en Del af deres Kapital; de have altsaa Valget imellem at uddanne sig eller skrabe Pengene sammen paa deres Uddannelses Bekostning. Jeg ser ikke rettere, end at dette Ændringsforslag hemmer det, man vilde naa ved Loven, nemlig at skaffe dygtige Folk til at overtage disse Jordlodder. I Forbindelse hermed staa de Afdragsvilkaar, man stiller, og som ere af den Beskaffenhed, at man forlanger en større aarlig Ydelse af vedkommende for den mindre Jordlod, de faa, end man i Folketinget forlangte af den større Jordlod. I Folketinget forlangte man en Begyndelsesafgift af 108 Kr., men hertil er dog at bemærke, at i de første 5 Aar, hvor Laanet skulde henstaa afdragsfrit, vilde de slippe med 95 Kr.; først efter den Tid vilde de 108 Kr. indtræde. Nu forlanger man en Begyndelsesafgift paa 128 Kr. for den mindre Jordlod, som man tilbyder under meget uheldige Omstændigheder. Jeg tror ogsaa, det er en Hemske for, at Loven i det hele taget kan komme til at gøre nogen Nytte.

Der var i Folketingets Affattelse et Punkt med Hensyn til Afdragene, hvorpaa jeg vil tillade mig at henpege, og som peger i Retning af de Udtalelser, jeg før nævnte kom frem ved Behandlingen. Det var Bestemmelsen om, at Halvdelen skulde være afdragsfri. Jeg henpegede ved 1ste Behandling herpaa og fremhævede den Gang, at det store Landbrug gentagende her i Rigsdagen har krævet Lovforanstaltninger af den Beskaffenhed, at en Del af dets Prioriteter skulde være afdragsfri; det skulde være Prioriteter, der skulde staa i Ejendommen, hvoraf følger, at det er en Fordel for paagaeldende at have den Slags Prioriteter. Hertil vil jeg endvidere føje, at naar et Statslaan indestaar med Halvdelen i disse Ejendomme, vil Staten faktisk eje Halvdelen, og man er altsaa inde paa den Vej, jeg lagde Vægt paa, nemlig at det skal være Statsejendom, ikke Privatejendom. Ifølge den højtærede Regerings oprindelige Forslag var der ogsaa noget af dette Princip i dets Forslag, idet af den Halvdel af Laanet, der skulde optages i Kreditforeningen, skulde en Tredje-

del være afdragsfri. Regeringen var afgjort noget inde paa denne Tanke, men denne Tanke har Flertallet fuldstændig forladt, idet det har gjort det til ren og skær Privatejendom med alle de Ulemper og uheldige Omstændigheder, der følge med dette Forhold. Jeg mener, at jo mere Samfundet kan være med paa dette Omraade, desto bedre vil det være for alle Parter.

Der er endvidere et Ændringsforslag til § 11, som ogsaa indskrænker Lovforslaget ud over det, der var foreslaaet fra Regeringens Side. Det er med Hensyn til Lovens Rækkevidde, hvor mange af den Slags Jordlodder der skal skabes aarlig i de 5 Aar, hvori Loven skal virke. Det var Folketingets Mening og oprindelig ogsaa Regeringens Mening, at man skulde søge at tilvejebringe ca. 1,000 Huslodder om Aaret her i Danmark ved Hjælp af denne Lov, nemlig en Husmandslod omtrent i hver Kommune, det har nu Flertallet indskrænket til $\frac{1}{4}$, idet det har indskrænket Udgiften fra 4 Millioner Kroner til 1 Mill. Kr. aarlig. Naar man ser hen til de Begrænsninger, man har gjort i Lovforslaget, tror jeg i det hele taget ikke, det vil faa nogen stor Betydning. Jeg tror ikke, der vil blive Spørgsmaal efter disse Jordlodder i nogen større Udstrækning, saa at man kommer synderlig ud over, hvad Flertallet foreslaar. Men principmæssig set, naar man vedtager et Lovforslag af den Slags, skal man ikke lægge Indskrænkninger af den Art i Vejen, saa at man siger, saa og saa langt vil man gaa, og saa og saa langt vil man ikke gaa. Lad os gaa saa langt, som der er Trang til, saa at alle kunne blive fyldestgjorte.

Der er ogsaa adskillige andre Ændringsforslag, som jeg kunde ønske at gøre nogle Bemærkninger til. Der er saaledes Ændringsforslaget til § 3. Jeg finder, det er mærkværdigt, at det ærede Flertal vil gaa tilbage fra, hvad den høje Regering oprindelig har foreslaaet. Regeringen havde f. Eks. ikke noget imod, at den, der havde faaet Fattighjælp eftergiven, ogsaa skulde være kvalificeret til at faa en saadan Jordlod. Jeg tror, det er ganske rigtigt, at selv om en Mand har faaet Fattighjælp, og det er saa længe siden, at han har faaet den eftergiven, og han i øvrigt er en dygtig Mand, bør det ikke spille nogen Rolle. Det pekuniære Spørgsmaal, om han er i Stand til at tilbagebetale Hjælpen, spiller ikke nogen Rolle. Spørgsmaalet er, om Manden egner sig til at overtage en saadan Jordlod. Der kan være mange